EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 2.4.2020
COM(2020) 172 final

Ehdotus

# EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

## ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käyttöönotosta vuonna 2020 hätätilanteen tuen antamiseksi jäsenvaltioille ja unionin pelastuspalvelumekanismin/rescEU:n vahvistamiseksi covid-19-epidemian vastatoimena

# PERUSTELUT

## 1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta 2 päivänä joulukuuta 2013 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013[1], jäljempänä ’rahoituskehysasetus’, nojalla voidaan ottaa käyttöön ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara, joka on enintään 0,03 prosenttia EU28:n bruttokansantulosta, viimeisenä keinona ennalta arvaamattomiin olosuhteisiin reagoimista varten. Vuotta 2020 koskevassa monivuotisen rahoituskehyksen teknisessä mukautuksessa[2] (rahoituskehysasetuksen 6 artikla) ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran absoluuttinen määrä vuodeksi 2020 on 5 096,8 miljoonaa euroa.

Komissio esittää tänään lisätalousarvioesityksen (LTE) nro 2/2020[3]. Siihen sisältyy otsakkeen 3 *Turvallisuus ja kansalaisuus* maksusitoumusmäärärahoihin tehtävä 3 000,0 miljoonan euron kokonaislisäys, jolla katetaan hätätilanteen tukivälineen uudelleenaktivointi unionissa. Tukivälineellä on tarkoitus auttaa jäsenvaltioita selviytymään covid-19-epidemian seurauksista ja vahvistaa unionin pelastuspalvelumekanismia/rescEU-järjestelmää, jotta se voisi tukea välttämättömien resurssien varastojen muodostamista ja näiden resurssien koordinoitua jakamista Euroopan tasolla. Esitetty lisäys täydentää muita otsaketta 3 koskevia, yhteensä 423,3 miljoonan euron lisäyksiä, joita komissio on jo ehdottanut lisätalousarvioesityksessä nro 1/2020[4].

Ottaen huomioon, että otsakkeessa 3 ei ole mahdollista kohdentaa määrärahoja uudelleen, ja noudattaen niin ikään tänään esitettyä ehdotusta[5] rahoituskehysasetuksen muuttamisesta poistamalla hätätilanteen tukivälineen soveltamisalaa koskevat rajoitukset, komissio ehdottaa lisätalousarvioesityksessä nro 2/2020, että maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavarasta otetaan käyttöön sen koko käytettävissä oleva määrä eli 2 042,4 miljoonaa euroa[6].

Lisätalousarvioesityksen nro 2/2020 yhteydessä on annettu ehdotus[7] joustovälineen varojen käyttöönotosta annetun päätöksen (EU) 2020/265 muuttamisesta vuonna 2020[8]. Tässä ehdotuksessa lisätään joustovälineestä käyttöön otettavaksi ehdotettua määrää 316,3 miljoonalla eurolla, jolloin käyttöön otettava kokonaismäärä kasvaa 1 094,4 miljoonaan euroon vuonna 2020. Tämä tarkoittaa, että tästä erityisrahoitusvälineestä käytettävissä oleva määrä otetaan käyttöön kokonaisuudessaan.

Lopuksi komissio ehdottaa, että ennakoimattomiin menoihin varatusta vuoden 2020 liikkumavarasta otetaan viimeisenä keinona käyttöön 714,6 miljoonaa euroa, jotka otetaan Euroopan unionin varainhoitovuoden 2020 yleiseen talousarvioon otsakkeen 3 maksusitoumusmäärärahojen enimmäismäärän lisäksi, jotta voidaan varmistaa, että kyseisen otsakkeen menoihin liittyvät maksusitoumusmäärärahat voidaan rahoittaa kokonaisuudessaan.

---

1 EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884.
2 COM(2019) 310, 15.5.2019.
3 COM(2020) 170, 2.4.2020.
4 COM(2020) 145, 27.3.2020.
5 COM(2020) 174, 2.4.2020.
6 Tässä määrässä on otettu huomioon vuodelta 2019 jäljellä oleva liikkumavara (1 316,9 miljoonaa euroa), joka asetetaan käyttöön vuodeksi 2020 komission tänään hyväksymässä erityisrahoitusvälinettä koskevassa teknisessä mukautuksessa (COM(2020) 173, 2.4.2020).
7 Ensimmäinen ehdotus tämän päätöksen muuttamiseksi annettiin lisätalousarvioesityksen nro 1/2020 yhteydessä, mutta se korvataan tällä toisella ehdotuksella.
8 COM(2020) 171, 2.4.2020.

## 2. KÄYTTÖÖNOTON PERUSTELUT

### 2.1. JOHDANTO

Asetuksen (EU) 2016/369 mukaan hätätilanteen tukea voidaan antaa käynnissä olevan tai mahdollisen luonnonkatastrofin tai ihmisen aiheuttaman katastrofin yhteydessä, jos katastrofin poikkeuksellinen laajuus ja vaikutus johtavat vakaviin ja laajoihin humanitaarisiin seurauksiin yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa, ja vain poikkeuksellisissa oloissa, joissa mitkään muut jäsenvaltioiden tai unionin käytettävissä olevat välineet eivät ole riittäviä.

Maailman terveysjärjestö (WHO) julisti uuden koronaviruksen SARS-CoV-2:n ja sen aiheuttaman covid-19-taudin ensin kansainväliseksi kansanterveysuhaksi[9] ja sen jälkeen maailmanlaajuiseksi pandemiaksi[10]. Pandemialla on jo ollut vakavia ja laaja-alaisia seurauksia kansanterveydelle niissä jäsenvaltioissa, joissa tautia esiintyy eniten, ja tilanne pahenee edelleen, koska tauti leviää voimakkaasti myös muissa jäsenvaltioissa.

Unionin pelastuspalvelumekanismia/rescEU:ta[11] on vahvistettu sekä lisätalousarvioesityksessä nro 1/2020 että lisätalousarvioesityksessä nro 2/2020. Lisäksi on käynnistetty koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskeva investointialoite Euroopan rakenne- ja investointirahastojen[12] varojen hyödyntämiseksi, ja myös muista unionin välineistä on osoitettu rahoitusta covid-19-epidemian aiheuttamaan kansanterveysuhkaan vastaamiseksi. Haasteen laaja-alaisuus ja mittakaava edellyttävät kuitenkin tehokasta puuttumista epidemiasta kansaterveyden alalla aiheutuneisiin humanitaarisiin seurauksiin unionissa.

Edellä esitetyn perusteella komissio ehdottaa, että asetuksen (EU) 2016/369 mukainen hätätilanteen tukiväline aktivoidaan uudelleen covid-19-epidemian[13] vuoksi ja että siihen tehdään tämän epidemian edellyttämät muutokset.

### 2.2. ENNAKOIMATTOMIIN MENOIHIN VARATTU LIIKKUMAVARA VIIMEISENÄ KEINONA

Ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara määritellään rahoituskehysasetuksen 13 artiklan 1 kohdassa viimeiseksi keinoksi ennalta arvaamattomiin olosuhteisiin reagoimista varten. Komissio on analysoinut talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2 päivänä joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen[14] 14 kohdan mukaisesti mahdollisuutta kohdentaa uudelleen merkittäviä määrärahamääriä nykyisen talousarvion sisällä. Komissio ehdotti jo vuoden 2020 talousarviossa, että otsakkeen 3 maksusitoumusmäärärahojen enimmäismäärään nähden jäävä kohdentamaton liikkumavara käytetään kokonaisuudessaan. Lisäksi hyväksytyssä talousarviossa on otettu käyttöön 778,1 miljoonaa euroa joustovälineestä. Tässä otsakkeessa ei sen vuoksi ole enää mahdollista kohdentaa määrärahoja uudelleen.

---

9 30. tammikuuta 2020.

10 11. maaliskuuta 2020.

11 Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1313/2013/EU, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, unionin pelastuspalvelumekanismista (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 924).

12 Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetusten (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1301/2013 ja (EU) N:o 508/2014 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse erityistoimenpiteistä, jotta saataisiin liikkeelle investointeja jäsenvaltioiden terveydenhuoltojärjestelmiin ja muille talouden aloille covid-19-epidemian vastatoimena [Koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskeva investointialoite], COM(2020) 113 final, 13.3.2020.

13 COM(2020) 175, 2.4.2020.

14 EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

Lisätalousarvioesityksissä nro 1/2020 ja nro 2/2020 ehdotetaan joustovälineestä jäljellä olevan määrän käyttöönottamista, jolloin käyttöön otettu kokonaismäärä on 1 094,4 miljoonaa euroa. Maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavarasta voidaan kattaa ainoastaan kasvuun ja työllisyyteen sekä muuttoliikkeeseen ja turvallisuuteen liittyviä tarpeita, eikä sitä voida käyttää covid-19-epidemiaan liittyviin toimenpiteisiin. Sen vuoksi komissio on tänään ehdottanut, että rahoituskehysasetusta muutetaan siten, että maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaran[15] soveltamisalaa koskeva rajoitus poistetaan ja koko käytettävissä oleva määrä otetaan välittömästi käyttöön hätätilanteen tukivälinettä varten ja rescEU:n määrärahojen lisäämiseksi lisätalousarvioesityksellä nro 2/2020. Koska maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaran ja joustovälineen yhteenlaskettu määrä ei riitä maksusitoumusmäärärahoihin ehdotetun lisäyksen rahoittamiseen, ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käyttöönotto vuonna 2020 on ainoa ja näin myös viimeinen keino kattamatta jäävien otsakkeen 3 enimmäismäärän ylittävien lisämenojen rahoittamiseksi.

## 2.3. ENNALTA ARVAAMATTOMIEN OLOSUHTEIDEN VAIKUTUS TALOUSARVIOON VUONNA 2020

Komissio ehdottaa, että ennakoimattomiin menoihin varatusta liikkumavarasta otetaan käyttöön 714,6 miljoonaa euroa hätätilanteen tukivälineen uudelleenaktivoinnista aiheutuvien lisätarpeiden kattamiseksi.

Vastaavat maksumäärärahat voidaan kattaa vuoden 2020 (ja sitä seuraavien vuosien) maksumäärärahojen enimmäismäärän sisällä. Tämän vuoksi maksumäärärahojen osalta ei ole tarpeen ottaa käyttöön ennakoimattomiin menoihin varattua liikkumavaraa.

## 3. ENNAKOIMATTOMIIN MENOIHIN VARATUSTA LIIKKUMAVARASTA KÄYTTÖÖN OTETUN MÄÄRÄN KATTAMINEN MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN ENIMMÄISMÄÄRISTÄ

Ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käyttöönotolla saadut määrät on rahoituskehysasetuksen 13 artiklan 3 kohdan mukaan katettava kokonaan kuluvan tai tulevien varainhoitovuosien liikkumavaroista.

Katettuja määriä ei rahoituskehysasetuksen 13 artiklan 4 kohdan mukaan saa ottaa uudelleen käyttöön monivuotisessa rahoituskehyksessä, jotta maksusitoumus- ja maksumäärärahojen kokonaisenimmäismääriä, jotka on vahvistettu monivuotisessa rahoituskehyksessä kuluvaa varainhoitovuotta ja tulevia varainhoitovuosia varten, ei ylitetä. Näin ollen ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käyttöönotossa otsakkeen 3 vuoden 2020 maksusitoumusmäärärahoja varten sekä liikkumavarasta käyttöön otetun määrän kattamisessa on noudatettava maksusitoumusmäärärahojen kokonaisenimmäismäärää vuonna 2020, joka on nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen viimeinen soveltamisvuosi.

Komissio ehdottaa, että otsakkeen 3 menojen ehdotettu lisäys katetaan otsakkeen 5 *Hallinto* menojen enimmäismäärään nähden käytettävissä olevasta kohdentamattomasta liikkumavarasta.

Käyttöön otetun määrän kattamisen jälkeen menojen enimmäismääriin nähden jää vielä yhteensä 633,7 miljoonan euron liikkumavara, joka jakautuu otsakkeisiin seuraavasti:

- 514,0 miljoonaa euroa otsakkeessa 2 (*Kestävä kasvu: luonnonvarat)*;
- 103,4 miljoonaa euroa otsakkeessa 4 *(Globaali Eurooppa)*;
- 16,2 miljoonaa euroa otsakkeessa 5 (*Hallinto).*

[15] COM(2020) 174, 2.4.2020.

Muissa otsakkeissa ei jää liikkumavaraa menojen enimmäismäärin nähden.

Koko monivuotisen rahoituskehyksen maksusitoumusmäärärahojen enimmäismäärä ei muutu.

## 4. LISÄTIEDOT

Euroopan parlamenttia ja neuvostoa muistutetaan siitä, että tämä päätös on julkaistava *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* viimeistään lisätalousarvion nro 2/2020 julkaisemisen yhteydessä rahoituskehysasetuksen 13 artiklan 1 kohdan viimeisen virkkeen mukaisesti.

Ehdotus

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS**

**ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käyttöönotosta vuonna 2020 hätätilanteen tuen antamiseksi jäsenvaltioille ja unionin pelastuspalvelumekanismin/rescEU:n vahvistamiseksi covid-19-epidemian vastatoimena**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottavat huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2 päivänä joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen[16] ja erityisesti sen 14 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013[17] 13 artiklassa asetetaan ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara, joka on enintään 0,03 prosenttia unionin bruttokansantulosta.

(2) Komissio on asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013 6 artiklan mukaisesti laskenut tämän ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran absoluuttisen määrän vuoden 2020 osalta BKTL:n muutosten perusteella rahoituskehykseen vuodeksi 2020 tehtävästä teknisestä mukautuksesta 15 päivänä toukokuuta 2019 antamassaan tiedonannossa[18] .

(3) Komissio on tarkastellut kaikkia muita ennakoimattomiin olosuhteisiin reagoimiseksi käytettävissä olevia rahoitusmahdollisuuksia otsakkeelle 3 (*Turvallisuus ja kansalaisuus*) monivuotisessa rahoituskehyksessä vuodeksi 2020 vahvistetun menojen enimmäismäärän puitteissa. Komissio on ehdottanut, että monivuotisen rahoituskehyksen otsaketta 3 varten otetaan vuonna 2020 käyttöön yhteensä 2 392 402 163 euroa maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavarasta ja yhteensä 1 094 414 188 euroa joustovälineestä. Ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käyttöönotto on kuitenkin tarpeen, jotta voidaan vastata covid-19-epidemiasta johtuviin määrärahatarpeisiin lisäämällä unionin varainhoitovuoden 2020 yleisessä talousarviossa monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeen 3 maksusitoumusmäärärahoja ylittämällä kyseisen otsakkeen enimmäismäärä, kuten lisätalousarvioesityksessä nro 2/2020[19] ehdotetaan.

(4) Kun otetaan huomioon tämä hyvin erityinen tilanne, asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu viimeistä keinoa koskeva edellytys täyttyy.

(5) Tämän päätöksen olisi tultava voimaan samana päivänä kuin varainhoitovuoden 2020 talousarvioon tehtävän muutoksen, koska ennakoimattomiin menoihin varatusta

16 EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

17 Neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 1311/2013, annettu 2 päivänä joulukuuta 2013, vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884).

18 Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille, annettu 15 päivänä toukokuuta 2019, BKTL:n muutosten perusteella rahoituskehykseen tehtävästä teknisestä mukautuksesta vuodeksi 2020 (COM(2019) 310).

19 COM(2020) 170, 2.4.2020.

liikkumavarasta voidaan rahoittaa joitakin toimia ylittämällä monivuotisessa rahoituskehyksessä varainhoitovuoden 2020 talousarviota varten vahvistettu enimmäismäärä,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

*1 artikla*

Otetaan varainhoitovuotta 2020 koskevaa unionin yleistä talousarviota varten käyttöön ennakoimattomiin menoihin varatusta liikkumavarasta 714 558 138 euroa maksusitoumusmäärärahoina ylittämällä monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeen 3 (*Turvallisuus ja kansalaisuus*) maksusitoumusmäärärahojen enimmäismäärä.

*2 artikla*

Edellä 1 artiklassa tarkoitettu 714 558 138 euron määrä katetaan otsakkeen 5 (*Hallinto*) varainhoitovuoden 2020 liikkumavarasta.

*3 artikla*

Tämä päätös tulee voimaan sinä päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

| | |
|---|---|
| *Euroopan parlamentin puolesta* | *Neuvoston puolesta* |
| *Puhemies* | *Puheenjohtaja* |